

Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto FIDEA ry:n peruskoulun tuntijakoesitystä koskeva lausunto

DRAAMA ON TÄRKEÄ TAIDEAINE

Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto FIDEA ry toteaa suurella tyydytyksellä, että tuntijakoesitys nostaa ensimmäistä kertaa koulujärjestelmässämme draaman itsenäisen oppiaineen asemaan. Tuntijakoesitys on tältä osin erittäin merkittävä. Tuntijakotyöryhmä on ehdotuksellaan tunnistanut ja tunnustanut draamaan ja teatteritaiteeseen sisältyvien asioiden merkityksen. Draama on omaleimainen taideaine, jonka virallinen oppiaineen status takaa **kaikille oppilaille tasavertaisen** mahdollisuuden oppia **ilmaisu-, esiintymis- ja vuorovaikutustaitoja sekä** saada valmiuksia **kohdata oman elämän ja yhteiskunnan muutoksia. Ilman itsenäisen oppiaineen asemaa nämä tuntijakotyöryhmän asettamat tavoitteet eivät toteudu.** Haluamme todeta, että tuntijakoesitys toteuttaa hallitusohjelmassa esitetyn tavoitteen, jonka mukaisesti tavoitteena on vahvistaa taito- ja taideaineiden asemaa.

Draama vastaa tämän päivän ja tulevaisuuden haasteisiin

Tuntijakotyöryhmä esittää oppiaineelle draama -nimeä, joka tulee kansainvälisestä käytännöstä. Draama -nimeen on liittynyt väärinkäsityksiä, joissa oppiaine on ymmärretty opetusmenetelmänä tai äidinkielen osa-alueena. FIDEA on tukenut myös Teatteriopetus kouluihin -työryhmän ehdottamaa nimeä teatteritaide, joka olisi itsenäisen taideaineen nimenä kattavampi. FIDEA haluaa kuitenkin korostaa, että nimikettä tärkeämpää on huomioida, että **tieteenalan kansainvälisessä ja kotimaisessa tutkimuksessa on osoitettu, että oppiaine soveltuu kaikenlaisille oppilaille.** Opetus sisältää **osallistavan ja esittävän teatterin** toimintamuotoja. Opetus on **toiminnallista** tarinoiden, teemojen ja opittavien sisältöjen tutkimista menetelmin, joissa yhdistyvät teatterin ja kasvatuksen keinot. Opetuksessa käytetään teatterin dramaturgisia keinoja, kuten roolien, ajan, paikan ja tilan manipulointia, mutta niitä ei välttämättä esitetä ulkopuoliselle yleisölle.

Draamatyöskentelyssä on olennaista ja ainutlaatua merkitysten luominen fiktion rakentamisen ja rooleissa toimimisen keinoin: tutkitaan roolihenkilön tunteita, hänen toimintansa syitä ja seurauksia ja niiden eettisyyttä. Draamatyöskentelyn avulla voi käsitellä turvallisesti **vaikeitakin aiheita ihmisyydestä ja toisten kohtaamisesta.** Opetuksen perimmäisenä **tavoitteena on monipuolisten ilmaisu- ja vuorovaikutustaitojen lisäksi auttaa oppijaa ymmärtämään itseään, toisia ihmisiä ja maailmaa,** jossa elää. **Vuorovaikutus- ja esiintymistaidot** ovat kaikkialla työelämässä yleisin vaatimus alalla kuin alalla ja juuri niitä draaman avulla tehokkaimmin harjoitellaan ja opitaan - puhumattakaan **tunnetaidoista,** joiden osaaminen on koko henkisen hyvinvoinnin perusta. Väitöskirjatasoinen tutkimus osoittaa, että draama kehittää edellä mainittuja taitoja ja oppimistuloksilla on kestävyyttä.

Draamaopettajatilanne Suomessa

Draamaopetusta on eri tahoilta torjuttu sanomalle, ettei koulussa voi olla sellaista oppiainetta, jolta puuttuu tiedepohja. Lisäksi on väitetty, ettei aineeseen löydy koulutettuja opettajia. Haluamme korjata nämä väärinkäsitykset toteamalla, että tällä hetkellä draamakasvatus on akateeminen oppiaine, jossa on tehty lukuisia väitöstutkimuksia. Myös opettajatilanne on paljon luultua parempi. Draamaopettajien koulutus aloitettiin Opetusministeriön toimeksiannosta Jyväskylän yliopistossa vuonna 1990. Sen lisäksi draamaopettajia koulutetaan mm. Teatterikorkeakoulussa ja draamaan erikoistuneita luokanopettajia Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksella. Lisäksi ammattikorkeakouluista valmistuu teatteri-ilmaisun ohjaajia, joilla useilla on aiemmin yliopistoissa suoritettu opettajan pätevyys. Mainittakoon, että yksinomaan Jyväskylän yliopistossa ja Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa oli

kevätlukukauden 2010 loppuun mennessä draamakasvatuksen approbaturin (25 op) suorittanut yhteensä 1787 opiskelijaa ja cum laude approbaturin (35op) yhteensä 462 opiskelijaa. Jälkimmäinen antaa kelpoisuuden lukion ilmaisutaidon opettajan tehtävään. Avoimella yliopistolla oli yli 10 toimipistettä maan eri tahoilla, joten draamakasvatusta opiskelleita opettajia on eri puolilla valtakuntaa.

Haluamme korostaa, että uusi tuntijako astuu voimaan 2014, joten siirtymäaika on riittävästi. Ymmärrämme, että draamaopetuksen aloittaminen edellyttää opettajien täydennyskoulutusta ja luotamme siihen, että Opetushallitus yhdessä Opetusministeriön kanssa ottaa asian vastuulleen. Kuten edellä esitetyt opettajaluvut osoittavat, ns. ohjaavia opettajia löytyy tähän tarkoitukseen.

Lausunnon keskeinen sisältö:

Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto FIDEA pitää ehdottoman tärkeänä, että tuntijakotyöryhmän esitys draamasta itsenäisenä peruskoulun oppiaineena toteutuu sellaisenaan. Liitto on tuntijakotyöryhmän kanssa eri mieltä draama-opettajien pätevyysvaatimuksista ja esittää, että aineenopettajan kelpoisuusvaatimus draaman osalta sama kuin muidenkin aineenopettajien kelpoisuusvaatimus. Alan keskusjärjestönä FIDEA voi todeta, että aineeseen löytyy jo nyt runsaasti päteviä opettajia.

FIDEA ry:n puolesta

Sanna Franck, puheenjohtaja
p. 040 531 3737, sanna.franck@gmail.com

Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto ry
Drama- och teaterundervisning i Finland rf
Finnish Drama/Theatre Education Association
Väinölänk. 8 B, 00610 Helsinki
www.fideahomepage.org